

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/899/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614201278
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5614201278.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, proti odporcovi: Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, N. Q., v konaní o zaplatenie 320,28 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 8C/40/2014-22 zo dňa 7. apríla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že právny vzťah účastníkov sa z titulu absolútneho obchodu spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, ale aj všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch, o záväzkoch a o spotrebiteľských zmluvách (§§ 52-54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 02.08.2010). Navrhovateľ navrhol v bode 5 ŽIADOSTI O POSKYTNUTIE REVOLVINGOVÉHO ÚVERU/ ZMLUVY O REVOLVINGOVOM ÚVERE uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere s úverovým limitom 780 eur a jeho splácanie v 36 mesačných splátkach, splatných 22.-eho dňa v mesiaci, každá vo výške 44,28 eur pri ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,01 %. V takejto podobe bol jeho návrh navrhovateľa v časti 6 ŽIADOSTI O POSKYTNUTIE REVOLVINGOVÉHO ÚVERU / ZMLUVY O REVOLVINGOVOM ÚVERE akceptovaný. Ako vyplýva z karty klienta, odporcovi bol úver vyplatený sumou 663,97 eur. Dohoda o úročení úveru 70,01 % ročne je úžerou a možno ju považovať za nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Rovnako je priznanie takéhoto úroku súdom v rozpore s dobrými mravmi. Ako vyplýva z údajov publikovaných na www.nbs.sk, ku dňu 02.08.2010, kedy bol úver poskytnutý, bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov pre domácnosti so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov 11,76 %, čo z úveru 663,97 eur pri dohodnutej 3-ročnej dobe splatnosti predstavuje, v prípade riadneho behu udalostí, povinnosť odporcu zaplatiť na úroku 78,08 eur ročne a za tri roky 234,24 eur, takže spolu s istinou 663,97 eur by celkovo na úver vrátil 898,21 eur. Odporca však vrátil 1.273,80 eur, teda o 375,59 eur viac, než by bol vrátil v prípade úveru čerpaného z banky, takže súd žalobu zamietol. Rovnako bol návrh zamietnutý v časti zmluvnej pokuty, lebo písomnú dohodu o zabezpečení záväzku zmluvnou pokutou navrhovateľ netvrdil (kedy, kde, pre porušenie ktorej povinnosti bola dohodnutá) ani nepreukázal. Navrhovateľ si uplatnil právo na zaplatenie úroku z omeškania bez toho aby tvrdil, kedy vzniklo omeškanie odporcu. Rovnako netvrdil, kedy a ktorú

z dohodnutých splátok odporca zaplatil a v akej výške, ktoré nie. Bez poznania týchto skutkových tvrdení nebolo možné prisúdenie úroku z omeškania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Vytýkal súdu prvého stupňa, že otázku odplaty neposúdil podľa príslušnej právnej normy a v dôsledku toho nie sú správne jeho skutkové, ani právne závery. Otázky odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy boli v čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi účastníkmi výslovne upravené v ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie je lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam ako sú dobré mravy a k ustanoveniu, ktoré súd aplikoval na výšku odplaty. Z citovaného ustanovenia vyplýva jednoznačný záver, že odplatu dohodnutú v zmluve nie je možné porovnávať s úrokovými sadzbami bánk. Okrem toho zákonodarca výslovne určil aj to, že pri porovnávaní sa musí zobrať do úvahy najmä finančná situácia spotrebiteľa, spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Ani to súd prvého stupňa nerešpektoval. Skutočnosť, že výška odplaty za úver na základe zmluvy o revolvingovom úvere je primeraná a v súlade so zákonom, je pritom možné vyvodiť porovnaním výšky odplaty z obdobia, kedy bola regulovaná. Ďalej zdôraznil, že maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v období do 10. 06. 2010 (§ 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z.) stanovila pre rovnaký typ úveru ako bol poskytnutý odporcovi maximálnu odplatu v hodnote 76 %. Zmluvne prejavenej vôli účastníkov konania by zodpovedalo, aby súd - pri pochybnostiach o výške úrokov určil, aká je výška primeraná, aká už nie a na základe takéhoto posúdenia rozhodol. Pre platne dojednanú pokutu sa vyžaduje písomná forma a keďže listina je podpísaná, potom je zachovaná aj forma pre dojednanie o zmluvnej pokute. Navrhol zmeniť rozsudok a návrhu v celom rozsahu vyhovieť alternatívne zrušiť ho a vec vrátiť na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa odporca nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

Navrhovateľ namietal, že prvostupňový súd sa nezaoberal pri posudzovaní výšky odplaty aj inými skutočnosťami, ktoré môžu a aj ovplyvňujú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že súd pri posudzovaní odplaty má prihliadnuť najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd správne aplikoval predmetné ustanovenie Občianskeho zákonníka, nakoľko prvostupňový súd sa pri posudzovaní neprimeranej odplaty nezaoberal výlučne posudzovaním odplaty, poskytovanej bankami pri spotrebných úveroch, ale aj vyhodnotením lehoty splatnosti poskytnutých finančných prostriedkov, rovnako objemom poskytnutých finančných prostriedkov, čiže z hľadiska aplikovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka postupoval správne. Pokiaľ nevyčerpal všetky kritériá pre posúdenie odplaty, na ktoré poukázal v odvolaní navrhovateľ (napr. zohľadnenie poskytnutia úveru menej bonitným klientom), neznamená, že dané ustanovenie aplikoval nesprávne. Kritérium obdobnosti prípadov z hľadiska primeranosti odplaty, zohľadňujúcich najmä finančnú situáciu

spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti, zaviedol zákonodarca až novelou účinnou od 01.06.2010.

Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami navrhovateľa predovšetkým zdôrazňuje tú skutočnosť, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností, a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal navrhovateľovi žiadané úroky, predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.

Odvolací súd sa zároveň stotožnil i s dôvodmi okresného súdu, pokiaľ ide o zamietnutie návrhu a nepriznanie zmluvnej pokuty. Ako už bolo vyššie konštatované, v predmetnej veci sa jednalo o spotrebiteľský úver. Zmluva uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré odporca ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Zmluvné dojednania tvorili síce súčasť formulárovej úverovej zmluvy, ktorú navrhovateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Podľa názoru súdu však dojednanie zmluvnej pokuty v takýchto zmluvných dojednaniach k spotrebiteľskej zmluve nemožno považovať za uzavretú zmluvu o zmluvnej pokute. Ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyžaduje písomnú zmluvu o uzavretí zmluvnej pokuty. Oboznámením sa so zmluvou o revolvingovom úvere, ako aj zmluvných dojednaní mal odvolací súd preukázané, že tieto zmluvné dojednania, v ktorých bola upravená aj zmluvná pokuta, neboli podpísané odporcom. Na uvedené nie je možné prihliadať ani s odkazom na bod 13. zmluvy o revolvingovom úvere, kde sa konštatuje, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy). Navyše zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere neboli uvedené na zadnej strane žiadosti alebo zmluvy, ale boli uvedené na samostatnom liste.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, resp. ani mu žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.